

PINIGAI

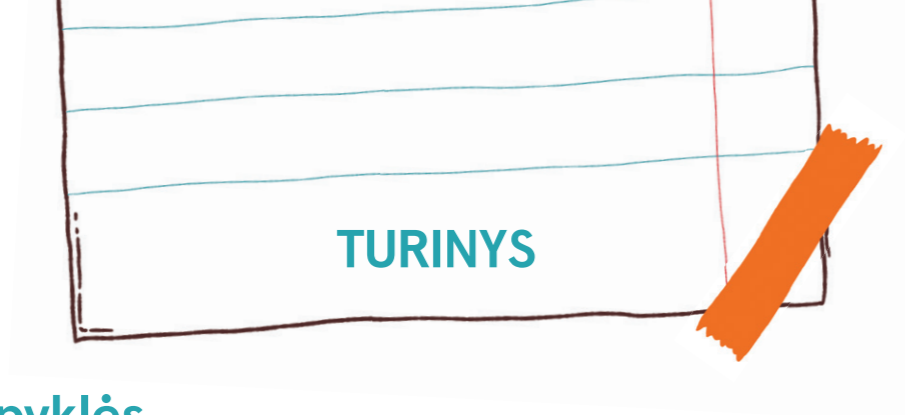
ir kiti Gilučių šeimos reikalai

Jūratė Cvilikienė

Simonas Urbonas

Swedbank
rekomenduoja

5 Trys taupyklės

Taupymas – įgūdis, kurio galima išmokti. Gilučių šeima taupo žaismingai ir pasirūpina vienu kilniu taupymo tikslu. O finansų ekspertė pataria, kaip atskirti vaikų norus nuo poreikių.

10 Senelio pinigų istorija

Kas yra pinigai? Majus ir Odrė klausosi senelio pasakojimo, kaip pinigai atsirado ir keitėsi per visą žmonijos istoriją.

17 Svajonėms reikia taupyti

Dideles vaikų svajones gali išpildyti ne tik tėvai, bet ir patys vaikai. Gilučiai kuria planą, kaip tai padaryti, ir supranta, kad kai kurios svajonės nieko nekainuoja.

22 Apsipirkimo diena

Pirmasis vaikų bandymas nupirkti maisto parduotuvėje nelabai pavyksta. Bet visi supranta planavimo svarbą. Finansų ekspertė paaiškina, kaip kalbėti apie ateities poreikius vaikams suprantamu būdu.

27 Melo kojos trumpos

Odrė sugalvoja, kaip greičiau prasimanyti pinigų. Bet jos sukti kėsiai greitai išaiškėja, o tėvai pasimoko, kodėl nereikėtų vaikams mokėti pinigų už kasdienius darbus.

32 „Spindinti Odrės jūra“

Tėvų piniginės nėra beribės ir jų išteklių visiems gyvenimo atvejams nepakaks. Šį faktą tenka pripažinti Odrėi. Bet kartu su tėvais ji randa kūrybingą išeitį, kaip sumažinti išlaidas.

38 Pinigų instrukcija

Vaikai gavo dovanų didelę pinigų sumą, bet patys nesugebės tinkamai jos išleisti. Todėl j pagalbą pasitelkiama instrukcija. Anot finansų ekspertės, tai puiki proga sudaryti pirmą biudžetą.

44 „Odrės kaimelis“

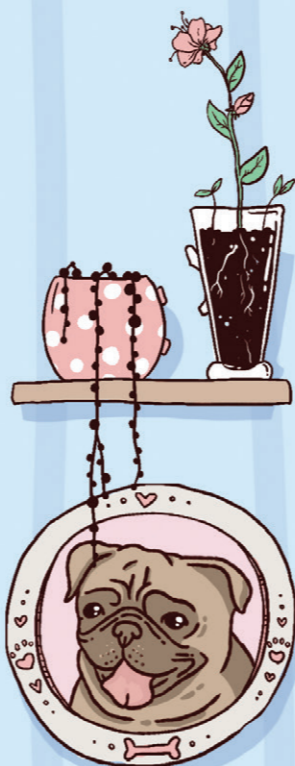
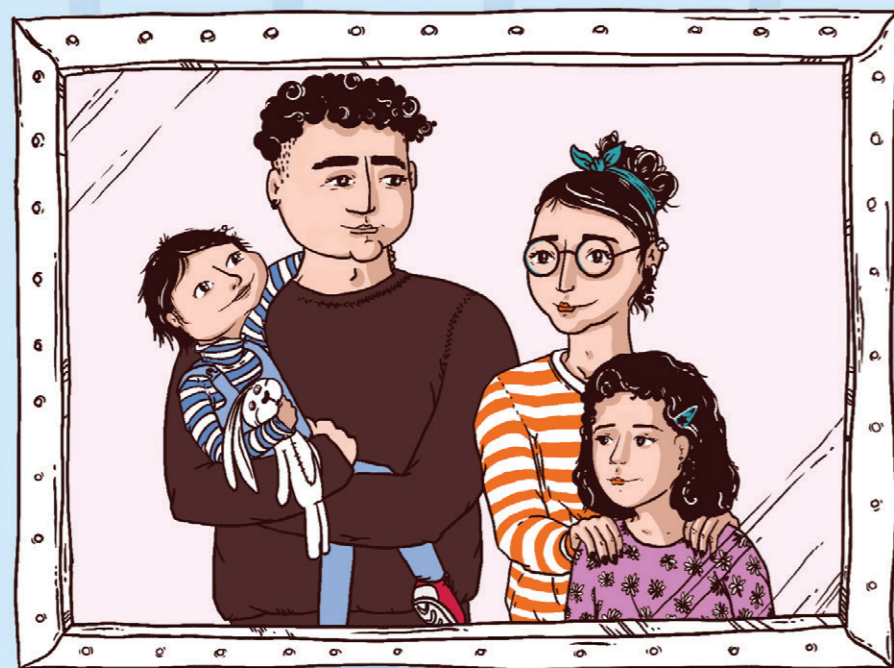
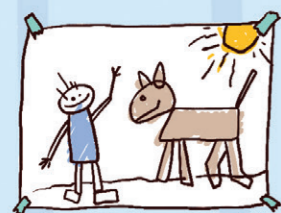
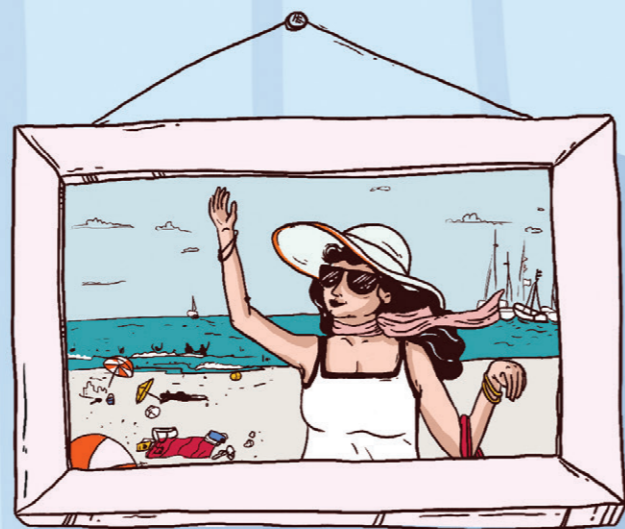
Odrė ir Majus sugalvoja, kokią naudingą paslaugą galėtų suteikti kaimynams. Pirmasis atlygis – tai galimybė pamatyti savo akimis, kaip uždirbami pinigai.

49 Internetė nemokamų saldainių nebūna

Mokėti tenka ir už dalykus, kurių negali pačiupinėti. Tėčiui nežinant pasinaudojusi jo telefonu, Odrė patuština jo mokėjimo kortelę ir gauna pamoką apie pavojus internete.

54 Stebuklingo miško lobiai

Per gimtadienį išsipildo ne visi norai. Vaikams reikia paaiškinti apie realias galimybes, o tam pravers palyginimai ir galimybė rinktis vieną arba kitą variantą.

Trys taupyklės

Prieš gimstant Odrėi, mama su tėčiu sugalvojo taisyklę: pinigų vaikams duos tik tada, kai šie išmoks skaičiuoti ir supras pinigų vertę. Norėdama turėti savo pinigų, Odrė išmoko skaičiuoti dar prieš pradėdama eiti į pirmą klasę. Tuomet ji pirmą kartą gavo kišenpinigių, kuriuos galėjo naudoti kaip tinkama. Nors mergaitė dar nežinojo, kam taups, mama pasiūlė pasigaminti taupyklę. Net ne vieną – visas tris. Iš balkono atnešė stiklainiukų, kuriuose žiemą buvo laikoma močiutės aviečių uogienė. Dabar šie stiklainiukai bus skirti pinigams.

- Mama, aš neturiu tiek pinigų, kad dėčiau į tris taupykles, – sunerimusi pasakė Odrė.
- Tau nereikia daug pinigų. Tuos, kuriuos turi, paskirstyk pagal tris skirtingus taupymo tikslus. Pirmą taupyklę – svajonėms, antra – pramogoms, o trečia – pagalba tiems, kuriems reikia.

Nors Odrėi buvo sunku suprasti, bet gaminti taupykles jai baisiai patiko. Vienas stiklainiukas buvo išpieštas dangumi ir saule – ant jo Odrė užrašė „svajonės“. Kitas išmargintas įvairiausiais saldinais, o ant trečiojo nupieštas mažas šuniukas ir užrašyta „Aukoti“. Tąkart visus pinigus Odrė sudėjo į svajonėms skirtą taupyklę, bet vėliau, kad būtų smagiau, dalį kišenpinigių paskirstydavo po lygiai į visas taupykles.

Vieną rytą, kai visi pusryčiavo, Odrė atsinešė savo taupyklės ir pareiškė:

– Jau pavargau taupyti, norėčiau ką nors nusipirkti.

– O ko norėtum? – paklausė tėtis.

– Norėčiau šuniuko! – su džiaugsmu atsakė mergaitė.

Tėtis Benas žvilgtelėjo į mamą Agnę ir šioji iškart suprato, ką reikia daryti.

– Brangioji, pirmiausia aplankykime tuos keturkojus, kuriuos kažkas paliko likimo valiai, ir nuvežkime jiems skanėstukų, gerai?

Odrės akys švytėjo ir iš stiklainiuko su užrašu „Aukoti“ jau byrėjo ant stalo 3 eurai ir 40 centų – tiek prikaupta per kelis mėnesius ir tuoj bus išleista geram tikslui. Kad išeitų daugiau skanėstų, tėtis pridėjo dar kelis eurus, o mama – visus centus iš savo piniginių.

Artimiausioje gyvūnų prekių parduotuvėje Gilučiai nupirko maišą gyvūnų ėdalo ir vieną žaislinį kaulą. Dar po akimirkos visi jau buvo šuniukų prieglaudoje „Au Au Au“. Prieglaudos darbuotoja vedžiojo šeimyną rodydama, kokius gražuolius šuniukus žmonės tiesiog atiduoda. Benas tokioje vietoje buvo pirmą kartą. Agnei spaudė širdį nerūpestingas žmonių elgesys su gyvūnais. O Odrė su broliu iškart pamatė šuniuką, kuriam panorė atiduoti viską. Buvo toks liūdnas, toks išsigandęs, kad norėjosi jį paimti ant rankų ir niekada nepaleisti. Jam ir atiteko kaulas, o šunų ėdalą darbuotoja pažadėjo padalyti visiems šuniukams po lygiai.

Grįžusi namo Odrė daugiau apie nieką negalvojo – tik kaip padėti tam mažam išsigandusiam padarėliui. Iš taupyklės, skirtos saldainiams ir pramogoms, ji iškrupštė beveik visas santaupas ir sudėjo į stiklainiuką „Aukoti“. Norėjo viską išimti ir iš taupyklės, skirtos svajonėms, bet prisiminė, kad mama liepė šios taupyklės nejudinti, kol nebus visiškai pilna.

Ji kiekvieną dieną prašė tėvų aplankyti šuniukus, piešė jiems piešinius, atkakliai taupė ir tikėjosi pradžiuginti savo mažą, liūdną naująjį draugą, – kol kartą įvyko stebuklas. Na, bent jau Odrė iki dabar tai laiko didžiausiu stebuklu gyvenime. Vieną dieną po darbo pro duris įėjo tėtis, rankose laikydamas maišą šuniškų skanėstų, indelį ėdalui ir dar kai ką, ko nesimatė, – dengė medžiagos skiautė.

– Sveiki visi. Mes grįžom!

– Kas tie jūs? – susirūpinusi paklausė Odrė, nes matė tik tėtį pilnomis rankomis daiktų.

Agnė šypsojosi, nes žinojo, kas tuojau įvyks. Nuimdamas medžiagą nuo dėžės tėtis vėl pakartojo:

– Mes grįžom. Aš ir jis.

Su paskutiniaisiais žodžiais medžiagos skiautė nuslydo ant žemės ir pasirodė dėžutė, kurioje susigūžęs ir pilnomis baimės akimis tupėjo jis – šuniukas su šalia gulinčiu jau gerokai apgraužtu kaulu, kurį Odrė anąkart išrinko parduotuvėje.

– Jis mūsų? Jis gyvens pas mus? Koks jo vardas? Galiu palaikyti? – pylėsi klausimai ir laimės ašaros.

Visus namus užliejo džiaugsmas – ta akimirka visada išliks šeimos ir naujo šeimos nario atmintyje. Tai buvo jausmas, kurio už jokių pinigų nenusipirksi. Lyg pasaka su gražiausia pasaulyje pabaiga, – o gal nauja pradžia?

PADĖKITE ATSKIRTI NORUS NUO POREIKIŲ.

Benas su Agne nusprendė duoti vaikams pinigų tik tuomet, kai vaikai supras jų vertę. Vaikai atsakingiau elgsis su pinigais, jei supras, kad viskas turi savo kainą, o daiktai namuose neatsiranda iš niekur. Padėkite jiems įvertinti, kiek kainuoja trokštami daiktai, ir kalbėkitės apie tai, kaip atskirti norus nuo poreikių.

NUMATYKITE KELIAS TAUPYMO KRYPTIS.

Suaugusieji žino, kad galima turėti ilgalaikių ir trumpalaikių finansinių tikslų. Naujam televizoriui galbūt pavyks atidėti sulaukus poros atlyginimų, o būsto paskolos pradinis įnašas – ilgalaikis taupymo tikslas. To gali išmokti ir vaikai, atskirai taupydami svajonėms bei trumpalaikiams smagiems pirkiniams.

MOKYKITE EMPATIJOS.

Nuo mažens žinodami, kad pasaulyje yra likimo nuskriaustų žmonių ar gyvūnų, vaikai užaugs vertindami labdaros svarbą. Kalbėkitės, kaip jaučiasi tie, kuriems reikia visuomenės pagalbos, skatinkite vaikus skirti dalelę santaupų aukojimui. Išmokę dalytis ir pagelbėti silpnesniems, būsimi suaugę mokesčių mokėtojai geriau suvoks, kodėl juos mokėti būtina ir kam tai naudinga.

DRAUGE PASIGAMINKITE TAUPYKLIŲ.

Pirktinės taupyklės labai smagios, tačiau jei vaikai taupys taupyklėse, savo pačių pasigamintose iš stiklainiukų, nušausite kelis zuikius vienu šūviu.

Visų pirma, prasmingai praleisite laiką su vaikais, kalbėdamiesi apie taupymą. Antra, permatuose indeliuose vaikai matys, kaip auga pinigų krūva, ir galės suprasti esmines taupymo taisykles: jis užtrunka, jam reikia kantrybės, tačiau kuo daugiau sugebėsime atidėti ir kuo anksčiau pradėsime taupyti, tuo greičiau pasieksime savo tikslus.

**Finansų ekspertė
Jūratė sako, kad
vertinti pinigus bei
taupyti reikia mokytis
nuo pat mažens, ir
turi keletą patarimų.**